Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar

BASILISKIT

Basilicus sp.
(Engl: Basilisks)

Basiliskit korkeine harjoineen ovat näyttävän näköisiä liskoja. Lemmikkinä ne tarvitsevat suuren lämpimän terraarion sekä avaran uima-astian polskuttelua varten. Pituutta basiliskeille kertyy lajista riippuen noin 75 cm, josta 1/3-osa on häntää. Aivan pienestä liskosta ei siis ole kyse.

Basiliskeja tapaa luonnossa Etelä-Meksikosta aina Venezuelaan ja Ecuadoriin. Ne kuuluvat *Iguanidae*-heimoon ja ovat hoitovaatimuksiltaan samantyyppisiä kuin *Laemanctus* ja *Corytophanes*-lajiset liskot.

Tunnetuimpia lajeja lienevät **Vihreä basiliski** *Basiliscus plumifrons*, **Juovabasiliski** *Basiliscus vittatus* ja **Ruskea basiliski** *Basiliscus basiliscus*.

Suomessakin terraarioeläimenä suhteellisen yleinen ruskea basiliski on saanut lempinimen Jeesus Kristus-lisko, sillä basiliskien takajalkojen sukaset mahdollistavat veden päällä juoksun - kunhan lisko saa otettua kunnon vauhdin. Näky veden päällä takajaloillaan kiitävästä liskosta onkin jonkin lainen legenda

TERRAARIO

Basiliskeja voi pitää pareittain tai yhtä koirasta useamman naaraan kanssa. Kaksi aikuista koirasta eivät tule juttuun keskenään (varsinkin *Basiliscus plumifrons*). Asunnokseen basiliskit tarvitsevat korkean mallisen, mahdollisimman tilavan terraarion. Mitä suurempi, sen parempi. Jonkinlaisen minimikoon antaa pohjaltaan 150 x 80 cm kokoinen terraario, jossa korkeutta reilusti yli metri. Varmista terraarion riittävä koko jo ostotilanteessa Faunattaren henkilökunnalta. Oviaukko tulisi olla terraarion sivulla, sillä lisko ei pelkää sivulta lähestyvää ihmistä yhtä paljon kuin päältä kurkottelevaa.

Pohjamateriaaliksi terraarioon laitetaan lannoittamatonta turvetta, multaa hiekkaa tai niiden sekoitusta. Pohjan tulisi olla hiukan kostea (ei märkä) jotta se ei pölyä. Kostea pohja nostaa terraarion ilmankosteutta joka onkin suositeltavaa, sillä basiliskit ovat kotoisin sademetsistä.

Jos haluat pitää terraarion mahdollisimman hygieenisenä voit käyttää pohjalla myös sanoma- lehteä, mutta 70-80 prosentin ilmankosteudesta on silloin huolehdittava terraarion riittävällä sumuttamisella.

Liskojen kylpy/uima-astiaan asennettu lämmitin toimii myös ilmankostuttajana. Uima-astia saisi olla mahdollisimman suuri, minimissään yhtä leveä kuin liskon pituus ilman häntää, pituutta altaalla saisi olla kaksi kertaa enemmän kuin leveyttä. Altaan tulisi olla helposti huollettavissa, sillä veden tulee olla ehdottoman puhdasta. Jos allas on liian kookas liikuteltavaksi terraariosta pois, voidaan altaaseen laittaa akvaariokäyttöön tarkoitettu suodatin.

Sekä veden että ilman lämpötila saisi olla 27 - 30 astetta päivisin. Sisusta terraario tukevilla oksilla kiipeilyä varten.

Piilopaikkoja voit järjestää kivillä, kaarnanpaloilla, juurakoilla ja kasveilla.

Aidot kasvit luovat piilopaikkoja, antavat terraari oon sopivasti kosteutta ja tuovat luonnonmukaisen ilmeen. Kasvit eivät tietenkään saa olla teräviä, eivätkä liian helposti murtuvia. Esimerkiksi kultaköynnös on osoittautunut erinomaiseksi terraariokasviksi. Tietenkin voit myös käyttää silkki- tai muovikasveja

. *(Juovabasiliski)*

Asenna liskoillesi myös lämmittelypaikka. Lämmönlähteenä toimii hehku- tai lämpölamppu. Lamppu / lamput tulee suojata siten, etteivät liskot pääse polttamaan siinä itseään. Lämpölampun / lamppujen lisäksi voidaan tarvittaessa käyttää myös terraarion alle sijoitettavaa lämpömattoa.

Lämmittelypaikassa lämpö saa kohota jopa neljäänkymmeneen asteen. On tärkeää, että liskot pääsevät itse hakeutumaan lämpimämpään tai viileämpään.

Yöksi valaistus ja lämpöpaikka sammutetaan, lämpö saisi laskea noin 20-25 asteeseen, yö-päivä lämpötilan vaihtelu on tärkeää.

Yleisvalaistukseksi paras vaihtoehto on terraariokäyttöön tarkoitettu UVB-loisteputki. Muista, että UVB-säteet eivät läpäise lasia, joten UV-putki täytyy asentaa joko terraarion sisäpuolelle tai verkon/pleksin taakse terraarion ulkopuolelle.

RUOKINTA

Luonnossa basiliskien ruokalistaan kuuluvat sirkat, madot, toukat, hämähäkit, kärpäset, kuoriaiset, perhoset, kala, etanat, sammakot jne. Myös terraariooloissa olisi ruokavalion hyvä olla mahdollisimman monipuolista. Talvisin basiliskeille tarjotaan lemmikkieläinliikkeissä myytäviä, eläviä ruokahyönteisiä kuten sirkkoja, vahakointoukkia ja –perhosia, jauhomatoja ja kärpäsiä. Kesäisin hyönteisiä voi toki pyydystää luonnosta itsekin.

Silloin tällöin tarjottuna vastasyntyneet hiirenpoikaset, vähärasvainen liha sekä sisäelinten suikaleet tukevoittavat ruokavaliota.

Yksilöllisesti basiliskeille maistu vat myös hedelmät, hedelmäsoseet, hunaja ja kukkien kukinnot, kuten voikukka ja apila.

Monivitamiinit ja kalkkimineraalivalmisteet voit lisätä ruoan päälle.

Ruoki nuoria yksilöitä joka toinen päivä, aikuisia noin kolme kertaa viikossa.

Mikäli terraariossa asuu useita liskoja tarkkaile, että kaikki varmasti saavat syödäkseen.

LISÄÄNTYMINEN

Basiliskit ovat lisääntyneet ihmisten hoivissa jo vuosia. Naaras munii useita kertoja vuodessa jopa 20 munaa kerrallaan. Poikaset kuoriutuvat 70 - 150 vrk:n kuluessa.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Toisin kuin nisäkkäät eivät matelijat odota hoitajaltaan yhteisiä seurusteluhetkiä. Liiallinen käsittely saattaa pahimmassa tapauksessa aiheuttaa niille stressiä, josta saattaa seurata ruokahaluttomuutta ja muita ongelmia.

Jos lisko lakkaa pitkäksi aikaa syömästä, käyttäytyy oudosti tai on sairaan oloinen, ota yhteyttä matelijoihin perehtyneeseen eläinlääkäriin. Huolehdi hygieniasta, monet matelijat saattavat kantaa luonnollisena suolistobakteerinaan salmonellabakteeria.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.